

FYLKESMANNEN
I ROGALAND

Deres ref.:

Vår dato: 10.01.2017

Vår ref.: 2014/547

Arkivnr.: 473

Franzefoss Gjenvinning AS avd Forus
Postboks 354
4067 STAVANGER

Att: Astrid Drake

Postadresse:
Postboks 59 Sentrum,
4001 Stavanger

Besøksadresse:
Lagårdsveien 44, Stavanger

T: 51 56 87 00

F: 51 52 03 00

E: fmropost@fylkesmannen.no

www.fylkesmannen.no/rogaland

Kopieringsfeil oppdaget i standardvilkåret om finansiell sikkerhet - Korrigert tillatelse oversendes

I tillatelsen til *Franzefoss Gjenvinning AS avd Forus* av 18.6.2009 sist endret 20.10.2016, har det dessverre sneket seg inn en kopieringsfeil i standardvilkåret om finansiell sikkerhet.

Siste setningen i standardvilkåret er falt ut og må tilføyes. Dette for å presisere/tydeliggjøre også i tillatelsen for dette anlegget hvem som har ansvaret for finansiell sikkerhet når driftsansvarlig endres.

Siste avsnitt i vilkåret *Finansiell sikkerhet* skal dermed lyde slik:

Dersom det driftsansvarlige selskapet overdras, fisjonerer/fusjonerer, får nye eiere med bestemmende innflytelse, på annen måte omdannes eller overfører den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Fylkesmannen. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Fylkesmannen har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til nytt driftsansvarlig selskap har etablert finansiell sikkerhet, og denne er godkjent av Fylkesmannen.

Vedlagt finner bedriften tillatelsen der kopieringsfeilen er korrigert, dvs. standardvilkåret er komplett. Vi har utover dette ikke gjort noen endringer i tillatelsen som ble oversendt bedriften i brev av 20.10.2016.

Fylkesmannen ber bedriften og kopi-adressatene erstatte tidligere oversendt tillatelse til *Franzefoss Gjenvinning AS avd Forus* av 18.6.2009 sist endret 20.10.2016, med dokumentet vi nå oversender som vedlegg til dette brevet.

Med hilsen

Marit Sundsvik Bendixen
ass. fylkesmiljøvern sjef

Margareta Skog
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Saksbehandler: Margareta Skog
Saksbehandler telefon: 51 56 89 32
E-post: fmromsk@fylkesmannen.no

1 Vedlegg:

- Tillatelsen av 18.6.2009 m/endring av 25.10.2016 (korrigert 10.1.2017)

Kopi (m/vedlegg) til:

Sandnes kommune	Postboks 583	4305	Sandnes
Stavanger kommune	Postboks 8001	4068	Stavanger

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven

til

Franzefoss Gjenvinning AS, avd. Forus

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), § 29 jf. §§ 11 og 16, og forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-6.

Vedtaket om tillatelse er gjort på grunnlag av opplysninger gitt i opprinnelig søknad av 21.11.2011, Fylkesmannens vedtak av 02.07.2012, Miljødirektoratets klagebehandling av 18.04.2016 og opplysninger framkommet under behandlingen av søknaden.

Bedriften har i e-post av 29.09.2016 konkretisert og redusert mengder og typer farlig avfall en samtidig vil ha på anlegget. Bedriften etablerer heller ikke egen hall for farlig avfall, men bruker eksisterende hall for næringsavfall.

Vilkårene framgår på side 3 til og med side 10.

Følgende tillatelser gitt av Fylkesmannen i Rogaland erstattes av denne tillatelsen: 18.06.2009 sist endret 11.12.2014. Drift av mottaket for farlig avfall etter 01.01.2018, forutsetter at bedriften har mottatt vedtak om «*Godkjenning av finansiell sikkerhet*».

Bedriften må på forhånd avklare skriftlig med Fylkesmannen endringer den ønsker å foreta i forhold til opplysninger gitt i søknaden eller under saksbehandlingen som kan ha miljømessig betydning.

Bedriftsdata

Bedrift	Franzefoss Gjenvinning AS, avd. Forus
Beliggenhet/gateadresse	Geitaberget 15, 4033 Stavanger
Postadresse	Postboks 354, 4067 Stavanger
Kommune og fylke	(1103) Stavanger, Rogaland
Org. nummer (bedrift)	973 744 984 eies av org. nr. 975 265 412
Gårds- og bruksnummer	13/493, Stavanger
NACE-kode og bransje	77.390 – Utleie og leasing av andre maskiner og annet utstyr og materiell ikke nevnt annet sted

Fylkesmannens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer	Risikoklasse ¹
2009.0231.T	1103.0286.01	2

Tillatelse gitt: 18.06.2009	Endringsnummer: 03	Sist endret: 20.10.2016
Marit Sundsvik Bendixen ass. fylkesmiljøvernssjef	Mariann Størksen senioringeniør	

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrifter.

---

¹ Jf forurensningsforskriftens kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven

1. Avfallstyper, gjenvinning og kontroll

1.1 Hva tillatelsen gjelder

Tillatelsen gjelder mottak og sortering av avfall ved Franzefoss Gjenvinning AS, avd. Forus (Franzefoss).

1.2 Rammer for avfallstyper, årlig mottak og mengde mellomlagret farlig avfall:

a) **Det er tillatt å ta imot følgende avfallstyper:**

- Næringsavfall
- Sortert husholdningsavfall
- Kreosotbehandlet og CCA-impregnert trevirke
- Vinylbelegg som inneholder ftalater
- Asbest
- PCB- og klorparafinholdige vindu

Mengder farlig avfall

Avfallstype	Avfallssoff-nummer	Mellomlagring inntil	Mottak pr. år inntil
Avfall med ftalater	7156	6 tonn	samlet 2 000 tonn
Klorparafinholdige isolerglassruter	7158	25 tonn	
CCA/kreosotimpregnert trevirke	7154	14 tonn	
Asbest	7250	10 tonn	
PCB vindu	7211	5 tonn	

Fylkesmannen tar forbehold om at lagringsmengden kan bli justert dersom forholdene skulle tilsi det, jf. forurensningsloven § 18.

Franzefoss kan motta, lagre, sortere og demontere kasserte elektrisk og elektroniske produkter (EE-avfall) innenfor de rammene som framgår av avfallsforskriften, kapittel 1 – Kasserte elektriske og elektroniske produkter (med vedlegg), og samarbeidsavtale med returselskapet.

Det er kun lov å motta EE-avfall som egen fraksjon i egne containere. EE-avfall skal ikke blandes med annet avfall. EE-avfall må lagres og transporteres slik at det ikke blir knust eller skadet. Mottak, mellomlagring og behandling av EE-avfall skal skje innendørs.

Restavfall etter sortering skal leveres til godkjent anlegg for sluttbehandling.

b) **Følgende avfallsfraksjoner er det ulovlig å ta imot:**

- Annet farlig avfall enn beskrevet ovenfor
- Våtorganisk avfall
- Septikslam og kloakkslam
- Flytende avfall
- Radioaktivt avfall
- Eksplosivt avfall

- Smittefarlig avfall
- Blandet husholdningsavfall

1.3 Mengde årlig mottak

I en tidsbegrenset periode kan virksomheten motta inntil 40 000 tonn avfall per år. Tidsbegrensningen gjelder til og med 31.12.2018. Innenfor denne rammen kan det tas imot inntil 2 000 tonn farlig avfall årlig, som beskrevet under punkt 1.2 a).

1.4 Mengde mellomlagret avfall /lagringsbegrensning

Det kan til sammen lagres inntil 160 tonn avfall på anlegget. Begrensningen inkluderer alt avfall på anlegget dvs. mottatt avfall / sorterte fraksjoner / restavfall. Dette betyr at også fraksjoner som blir levert eller brukt som produkt (råvare) ved sorteringsanlegget skal inkluderes.

Containere med avfall som er lagret utendørs skal som hovedregel ha tett lokk (unntaket er fraksjonene nevnt nedenfor).

Følgende fraksjoner kan likevel lagres ute i containere uten lokk:

- Skrapjern /grovmetall
- Bildekk
- Uorganiske masser /jord

Det kan lagres inntil 20 containere med utsorterte fraksjoner utendørs gjennom arbeidsuken. Det er ikke tillatt å fylle avfall i containere som står utendørs. Der er ikke tillatt å lagre restavfall utendørs.

1.5 Driftstid

Tillatelsen gjelder for følgende driftstider:

Mandag	kl 07:00 – 20:00
Tirsdag – fredag	kl 07:00 – 17:00

Det tillates ingen form for drift på lørdag, søndag eller helligdager/offentlige fridager.

Med drift menes også håndtering av containere, lasting og lossing og annen virksomhet som medfører støy.

1.6 Vektregistrering

Alle leveranser av avfall skal ved ankomst til anlegget registreres med opplysninger om vekt og avfallskategori. Avfall skal registreres og rapporteres, jf. vilkår 8.2, i samsvar med inndelingen i offentlig avfallsstatistikk, og oppgis med størst mulig presisjon.

1.7 Dokumentasjon og mottakskontroll

Avfall fra en kunde skal ikke blandes med avfall fra en annen kunde, før det har vært sjekket for avvik.

Anlegget skal ha tilstrekkelige rutiner for mottakskontroll for å sørge for at ulovlig avfall jf. vilkår 1.2 b) som kommer inn til anlegget skal tas ut. Rutinene skal kunne dokumenteres.

Mottakskontrollen skal inkludere visuell kontroll under lossing. Dersom ulovlig avfall mottas ved anlegget skal dette registreres som avvik. Det ulovlige avfallet skal videre leveres til et godkjent mottaks- eller behandlingsanlegg så snart som mulig.

Anlegget skal ha et aktivt system og rutiner for å hindre at verken EE-avfall, farlig avfall og/eller noen av de øvrige avfallsfraksjonene oppgitt i vilkår 1.2 b) kommer inn sammen med blandet avfall. Dersom en kunde leverer ulovlig avfall sammen med annet avfall skal det være system og rutiner som hindrer at dette gjentar seg. Kunden skal belastes med et avviksgebyr som skal dekke Franzefoss sine kostnader med å sortere ut og håndtere det ulovlige avfallet.

1.8 Håndtering av avfall

Mottak, sortering og lagring av avfall skal skje innendørs (bygning med fire vegger og tak). Omlasting av avfall skal skje innendørs. Gulvet i bygning for avfallshåndtering skal ha tett dekke.

1.9 Informasjon til kunder

Franzefoss skal sørge for at samtlige kunder skriftlig eller muntlig gjøres kjent med hvilke avfallstyper og fraksjoner som tillates levert ved anlegget. Dette skal gjøres før containeren settes ut til kunden. I tillegg skal det på container for blandet avfall være et oppslag der det står at det ikke er tillatt å legge EE-avfall og farlig avfall i containeren. Oppslaget skal være godt synlig og tydelig.

2. Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i tillatelsens vilkår 3 flg. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten er omfattet av tillatelsen i den grad opplysninger om slike utslipp ble framlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet.

2.2 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i vilkår 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

2.3 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System/rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert, jf. internkontrollforskriften § 5, punkt 7.

2.4 Tiltak ved økt forurensningsfare

Bedriften skal sørge for at en har nødvendig beredskap for å hindre, stanse, fjerne og begrense virkningen av akutt forurensning. Beredskapen skal være basert på systematisk gjennomgang av virksomhetens aktiviteter. Beredskapsplanen skal blant annet inneholde handlingsplan for mulig brann på anlegget, og brannvesenets brannobjekt vurdering. Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften. Ved akutt forurensning eller fare for forurensning, skal bedriften varsle brannvesenet.

Bedriften skal så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning.

Brannteknisk konsekvensutredning som gjennomføres etter krav fra Brannvesenet Sør-Rogaland IKS skal oversendes Fylkesmannen innen 01.03.2015.

2.5 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

Følgende dokumentasjon knyttet til drift av anlegget skal foreligge (listen er ikke uttømmende):

- driftsinstrukser
- driftsjournaler
- mottakskontroll
- vedlikeholdsrutiner
- spilloppsamlingsystem
- miljørisikovurdering (med brannteknisk vurdering av anlegg og drift)
- beredskapsplan (brann ved anlegget, akutt forurensning)
- plan for kompetanseutvikling
- energistyringssystem

2.6 Finansiell sikkerhet

Det vises til avfallsforskriften kapittel 11, vedlegg 4 nr. 4 om krav til etablering av finansiell sikkerhet. Virksomheten skal stille økonomisk sikkerhet for kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer.

Uten en godkjent finansiell sikkerhet kan det ikke mottas farlig avfall ved anlegget, med mindre Fylkesmannen har innvilget en midlertidig utsettelse av kravet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet overdras, fisjoner/fusjonerer, får nye eiere med bestemmende innflytelse, på annen måte omdannes eller overfører den forurensende virksomheten til

et nytt ansvarlig selskap, skal dette meldes til Fylkesmannen. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Fylkesmannen har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til nytt driftsansvarlig selskap har etablert finansiell sikkerhet, og denne er godkjent av Fylkesmannen.

2.7 Krav til kompetanse

Bedriften plikter å påse at personell som håndterer avfall og farlig avfall har nødvendig kunnskap og kompetanse om avfall og farlig avfall for å sikre at det blir håndtert på en miljøsikkelig forsvarlig måte. Bedriften skal råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisikoen for sin virksomhet.

Bedriften skal ha en plan for hvordan kompetansen og kunnskap skal økes for personell som håndterer avfall og farlig avfall.

3. Forholdet til nærmiljøet

3.1 Støv

Det skal ikke forekomme uakseptable støvulemper for naboer som følge av virksomheten.

Eventuelle klager på støv fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på støvplagen. Dersom støvproblemet vedvarer må målinger i henhold til Norsk Standard igangsettes.

3.2 Lukt

Avfallsbehandlingen skal utføres uten at luktsjenanse oppstår for naboer utenfor anlegget. Eventuelle klager på lukt fra virksomheten skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å forhindre luktplagen.

3.3 Forsøpling

Nærmiljøet rundt avfallsanlegget og selve anlegget skal ikke forsøples. Transporten inn til anlegget må være sikret slik at avfall ikke faller av under transporten.

3.4 Skadedyr, fugler

Det skal iverksettes systematiske tiltak for å holde skadedyr og fugler borte fra anlegget.

3.5 Håndtering av overflatevann

Alle utendørs trafikk og lagerområder for containere skal ha fast dekke og overflatevann skal ledes til offentlig overvannsnett. Overflatevann fra omkringliggende områder avskjæres slik at det ikke kommer i kontakt med avfall på anlegget.

3.6 Sanitæravløpsvann

Bedriftens sanitæravløpsvann skal ledes til offentlig avløpsnett.

3.7 Sikring

Håndtering og lagring av avfall skal skje på område som er fysisk avsperrert slik at uvedkommende ikke kan komme inn på området. Området skal være låst og lukket med port etter arbeidstid.

Den delen av tomten som vender mot friområdet skal ha et tre-gjerde som er 2 m høyt. Mellom gjerdet og turstien skal det etableres/vedlikeholdes en egnet vegetasjonssone.

Anlegget skal ikke være til sjenanse for naboer og brukere i området.

4. Støy

4.1 Maksimalt tillatt støynivå

Anleggets bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenseverdier, målt eller beregnet som frittfeltsverdi ved mest støyutsatte fasade.

Mandag kl 07:00 – 20:00	Tirsdag – fredag kl 07:00 – 17:00	Gjelder fra
L_{den} 50 dB	L_{den} 50 dB	Dags dato

Støynivået i L_{den} for et enkelt driftsdøgn skal ikke overskride årsmiddel i gjennomsnitt med mer enn 3 dB, jf Miljøverndepartementets retningslinjer T-1442.

Støygrensen gjelder all støy fra bedriftens ordinære virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet og lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra bygg- og anleggsvirksomhet og fra ordinær persontransport av virksomhetens ansatte er likevel ikke omfattet av grensene.

Eventuelle klager på støy fra virksomheten, skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på støyplagen.

4.2 Krav om støydemping

Transport, håndtering, lasting og lossing m.v. av metallavfall, produserte materialer og avfall skal utføres slik at støynivået ved disse aktiviteter reduseres mest mulig. Det forutsettes at nye støydempende tiltak vurderes kontinuerlig.

5. Energi

5.1 Energistyringssystem

Bedriften skal ha et system for jevnlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv drift ved anlegget. Energistyringssystemet skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.5

5.2 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig som en del av miljøregnskapet, jf. vilkår. 8.2

6. Grunnforurensning og forurensete sedimenter

Virksomheten skal være innrettet slik at det ikke finner sted utslipp til grunnen som kan medføre nevneverdige skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet. Dersom det er grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forureningsmyndigheten varsles om dette.

7. Testing og substitusjon av kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også vilkår 2.5 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Så vel skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.²

8. Journalføring og rapportering til Fylkesmannen

8.1 Journalføring

Det skal føres daglig journal over mengdene av avfall som tas inn i anlegget og mengder produkter og avfall som tas ut av anlegget. Det skal fremgå hvordan avfall er disponert. Driftsjournalen skal oppbevares i minst 5 år og skal på forlangende forevises forureningsmyndigheten.

Årlig mengde mottatte mengder avfall, utsorterte fraksjoner for gjenvinning og mengde og disponering av reststovfall, skal rapporteres inn ved bedriftens årlige egenrapportering til forureningsmyndigheten, jf. vilkår 8.2.

8.2 Rapportering til Fylkesmannen

Virksomheten skal innen 01.03 hvert år sende skriftlig årsrapport til Fylkesmannen for siste kalenderår. Rapporten skal foreligge i den form som Fylkesmannen til enhver tid har fastsatt i en rapporteringsmal.

Som en del av årsrapporteringen skal Franzefoss fremlegge et miljøregnskap. Egenevalueringen skal også inkludere en redegjørelse for eventuelle avvik fra tillatelsen og tiltak til for-

---

² Jf Produktkontrolloven § 3a

bedring av driften for å minimere miljøulempene. Årsrapporten skal også gi en oppsummering av status for internkontrollen.

Rapporteringsmalene ligger på Fylkesmannen.no under ”skjema”. Årsrapportene skal sendes inn til postmottak@fylkesmannen.no

9. Utskifting av utstyr

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr i virksomheten som gjør det teknisk mulig å motvirke forurensninger på en vesentlig bedre måte enn da tillatelsen ble gitt, skal Fylkesmannen på forhånd gis melding om dette.

All utskifting av utstyr skal baseres på at de beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensning skal benyttes.

10. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Fylkesmannen så snart som mulig og senest 1 måned etter eierskiftet.

11. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger.

Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Fylkesmannen.

Fylkesmannen kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Fylkesmannen kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift³. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Fylkesmannen innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

12. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

§§§

---

³ Avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall